

ANDMEKAITSE INSPEKTSIOON

VAIDEOTSUS
avaliku teabe asjas nr 2.1.-3/18/25

Otsuse tegija	Andmekaitse Inspektsiooni peainspektor Elve Adamson
Otsuse tegemise aeg ja koht	14.02.2018 Tallinnas,
Vaide esitamise aeg	04.01.2018 (registreeritud inspektsioonis 05.01.2018)
Teabevaldaja	Rahandusministeerium aadress: Suur-Ameerika 1, 10122 Tallinn e-posti aadress: info@fin.ee
Vaide esitaja	MTÜ ARB aadress: Xxxxx xxxx, Xxxxx xxxx, Juuru vald, 79401 Raplamaa e-posti aadress: xxxxx.xxxxxx@gmail.com

RESOLUTSIOON:

Avaliku teabe seaduse (AvTS) § 45 lg 1 punkti 1 ning haldusmenetluse seaduse (HMS) § 85 punkti 4 alusel

otsustan:

- 1) jätta vaie rahuldamata, kuna Rahandusministeeriumil pole tehniliselt võimalik teabenõuet täita vaide esitaja poolt soovitud viisil. Samas ei ole Rahandusministeerium keeldunud teabenõude täitmisest ning on pakkunud vaide esitajale võimalust tutvuda soovitud teabega kohapeal;
- 2) teha vaideotsus teatavaks vaide esitajale ja teabevaldajale.

VAIDLUSTAMISVIIDE:

Vaide esitaja saab käesoleva otsuse vaidlustada 30 päeva jooksul, esitades halduskohtumenetluse seadustiku kohase kaebuse Tallinna Halduskohtusse. Vaideotsuse tühistamist saab nõuda üksnes koos teabevaldajalt teabe väljastamise nõudega, mis jäi vaideotsusega rahuldamata.

FAKTILISED ASJAOLUD:

1. 12.12.2017 edastas MTÜ ARB Rahandusministeeriumile pöördumise, mis sisaldas nii selgitustaotlust kui teabenõuet
2. 29.12.2018 edastas Rahandusministeerium vastuse, milles teatas, et teabenõudes soovitud helifailiga on võimalik tutvuda ministeeriumis kohapeal. Põhjendusi, miks helifaili ei edastata vaide esitaja e-posti aadressile, kirja vastus ei sisaldanud.
3. Vaide esitaja leidis, et Rahandusministeerium on ilma õigusliku aluseta jätnud, tema teabenõude täitmata ning esitas inspektsioonile vaide.

VAIDE ESITAJA NÕUE JA PÕHJENDUSED:

Vaide kohaselt esitas vaide esitaja 12.12.2017 Rahandusministeeriumile saadetud kirjas teabenõude ärakuulamise helisalvestise väljastamiseks. Kirjas 29.12.2017 nr 15-2/3528-1 keeldub minister Aab salvestise väljastamisest.

Vaide kohaselt vajab vaide esitaja salvestist tõendina esitamiseks maakonnaplaneeringute vaidlustamiseks halduskohtus.

Vaide esitaja palub kohustada teabevaldajat väljastama kohtumise helisalvestise faili.

TEABEVALDAJA PÕHJENDUSED:

Esitame käesolevaga vastuse Teie järelepärimisele vaidemenetluses MTÜ ARB 12.12.2017. a kirjale vastamisel.

1. Mis põhjusel Rahandusministeerium ei täitnud vaide esitaja teabenõuet tema poolt soovitud viisil (ei väljastanud soovitud salvestuse faili)?

Soovitud salvestuse helifaili maht on enam kui 30 MB, mistõttu selle digitaalne edastamine Rahandusministeeriumi dokumendihaldussüsteemi kaudu ei ole võimalik. Kuna dokumendi digitaalne edastamine ei olnud tehnilistel põhjustel võimalik, teavitas Rahandusministeerium MTÜ-d ARB sellest, et salvestisega on võimalik tutvuda teabevaldaja juures.

2. Juhul kui see polnud tehniliselt või muul põhjusel võimalik, siis miks ei selgitatud seda teabenõudjale?

Tulenevalt 12.12.2017. a esitatud päringu sisust ei käsitletud Rahandusministeerium seda teabenõudena, kuna see oli suunatud selgituste saamisele protokolliga parandamise kohta ja vastavate selgitustega koostati ka vastus.

Rahandusministeerium ei keeldunud teabe esitamisest, selgitasime, et helifailiga on võimalik tutvuda Rahandusministeeriumis. Mõõname, et muude antud selgituste juures jäid helisalvestise väljastamata jätmata tehnilised põhjused MTÜ-le ARB piisavalt selgitamata.

3. Mulle arusaadavalt käib vaidlus protokolliga mingi osa sõnastuse üle. Kui mingil põhjusel ei ole võimalik väljastada kogu salvestust, siis kas on võimalik näiteks väljastada see osa salvestusest, mille osas käib vaidlus (sellisel juhul tuleb muidugi põhjendada, miks ei väljastata ülejäänud osa salvestisest)?

Nagu selgitatud eespool, ei ole Rahandusministeeriumil võimalik helifaili mahukuse tõttu seda küsija soovitud viisil edastada. Ka ei ole Rahandusministeeriumil tehnilisi võimalusi helifailide töötlemiseks, et seda osade kaupa väljastada. Seepärast on teabega võimalik tutvuda Rahandusministeeriumis.

ANDMEKAITSE INSPEKTSIOONI PÕHJENDUSED:

Avaliku teabe seaduse (AvTS) § 3 lg 1 kohaselt on avalik teave mis tahes viisil ja mis tahes teabekandjale jäädvustatud ja dokumenteeritud teave, mis on saadud või loodud seaduses või selle alusel antud õigusaktides sätestatud avalikke ülesandeid täites. Seega võib avalik teave olla salvestatud ka helifailina, mida on võimalik küsida teabenõude korras. Antud juhul puudub vaidlus selles, et vaide esitaja poolt soovitud helifaili puhul ei ole tegemist avaliku teabega.

AvTS § 18 lg 1 kohaselt täidetakse teabenõue viivitusega, kuid mitte hiljem kui viie tööpäeva jooksul. Sama seaduse § 19 sätestab, et kui teabevaldajal on vaja teabenõuet täpsustada või kui teabe väljaselgitamine on aeganõudev, võib teabenõude täitmise tähtaega pikendada kuni 15 tööpäevani. Tähtaja pikendamisest koos põhjendustega teatab teabevaldaja teabenõudjale viie tööpäeva jooksul. Teabenõude täitmisest keeldumise alused on sätestatud AvTS §-s 23.

Rahandusministeerium on oma vastuses inspeksiooni järelepärimisele selgitanud, et „*Tulenevalt 12.12.2017. a esitatud päringu sisust ei käsitletud Rahandusministeerium seda teabenõudena, kuna see oli suunatud selgituste saamisele protokollilise parandamise kohta ja vastavate selgitustega koostati ka vastus*“. Inspeksioon eeltooduga siiski nõustuda ei saa, et vaide esitaja pöördumine ei sisaldanud teabenõuet, kuna vaide esitaja on oma 12.12.2017 pöördumise viimases lauses märkinud järgmist: „*Samuti palume väljastada ärakuulamise helisalvestis*“. Tulenevalt eeltoodust on vaide esitaja soovinud teabekandjale jäädvustatud teavet ehk siis on tegemist teabenõudega avaliku teabe seaduse tähenduses. Seega sisaldas vaide esitaja 12.12.2017 pöördumine nii selgitustaotlust kui teabenõuet.

Kui kodaniku pöördumine sisaldab nii selgitustaotlust kui teabenõuet, siis tuleb teabenõude osale vastata viie tööpäeva jooksul ning selgitada, et selgitustaotluse osale vastatakse 30 päeva jooksul. Antud juhul on teabenõudele vastamise tähtaega ületatud.

AvTS § 17 lg 1 p 1 kohaselt täidetakse teabenõue teabenõudja poolt soovitud viisil, väljastades teabe teisaldatavale andmekandjale või teabe nõudes märgitud elektronpostiaadressil. Sama paragrahvi lg 2 punktist 1 tulenevalt võib teabevaldaja keelduda soovitud viisil teabenõude täitmisest, kui selleks puuduvad tehnilised võimalused. Kui soovitud viisil teabenõude täitmine ei ole võimalik, valib sobiva teabenõude täitmise viisi teabevaldaja, konsulteerides võimaluse korral enne teabenõude täitmist teabenõudjaga (AvTS § 17 lg 7).

Antud juhul on teabenõue edastatud e-posti teel ning vaide esitaja ei ole teabenõudes märkinud, et soovib saada teavet mingil muul viisil, millest järelduvalt soovis vaide esitaja saada helifaili digitaalselt oma e-posti aadressile. Rahandusministeerium on vastuses vaide esitajale täpsustanud/selgitanud helifaili alusel vaidlustatud protokollilise sõnastust. Eeltoodu osas vaide esitaja ei ole täiendavaid pretensioone esitanud. Samas ei ole Rahandusministeerium põhjendanud, miks ei edastatud vaide esitajale tema poolt soovitud helifaili. Rahandusministeerium on ilma ühegi selgitusega oma vastuses vaide esitajale märkinud, et helifailiga on võimalik tutvuda Rahandusministeeriumis, millega on rikkunud AvTS § 15 lg 2 ja AvTS § 23 lg 3 tulenevat selgitamiskohustust.

Vastuses inspeksiooni järelepärimisele on Rahandusministeerium selgitanud, et *Rahandusministeeriumil ei ole võimalik helifaili mahukuse tõttu seda küsija soovitud viisil edastada. Ka ei ole Rahandusministeeriumil tehnilisi võimalusi helifailide töötlemiseks, et seda osade kaupa väljastada. Seepärast on teabega võimalik tutvuda Rahandusministeeriumis. Samas on Rahandusministeerium möönud, et muude antud selgituste juures jäid helisalvestise väljastamata jätmata tehnilised põhjused MTÜ-le ARB piisavalt selgitamata. Seega võib Rahandusministeeriumile ette heita, et ta ei ole vaide esitajale selgitanud, mis põhjusel pole võimalik teabenõuet täita teabenõudja poolt soovitud viisil. Samas ei ole Rahandusministeerium keeldunud teabenõude täitmisest ning pakkunud alternatiivina vaide esitajale võimaluse tutvuda soovitud helifailiga kohapeal. Ehk siis tegemist ei ole teabenõude täitmisest keeldumisega.*

Tulenevalt eeltoodust, et vaide esitaja on soovinud vaidlusalust helifaili saada oma e-posti aadressile, kuid Rahandusministeeriumil pole tehniliselt võimalik seda edastada, siis on soovitud kujul teabenõude täitmisest keeldumine põhjendatud. Kuigi Rahandusministeerium ei ole vaide esitajale põhjendanud soovitud viisil teabenõude täitmisest keeldumist, saab vaide esitaja käesolevast vaideotsusest teada, miks ei ole võimalik teabenõuet täita tema soovitud viisil ehk edastada helifaili tema e-posti aadressile. Seega proportsionaalse põhimõttest lähtuvalt ei tee ma Rahandusministeeriumile ettekirjutust, põhjendada täiendavalt, miks ei täidatud teabenõuet vaide esitaja soovitud viisil.

Kuna AvTS § 17 lg 2 p 1 lubab teabenõude täitmisest soovitud viisil keelduda, kui selleks puuduvad tehnilised võimalused ning Rahandusministeerium on pakkunud võimaluse tutvuda soovitud teabega kohapeal, siis puudub alus ettekirjutuse tegemiseks.

Mis aga puudutab vaide esitaja soovi esitada küsitud salvestist kohtule tõendina, siis siinkohal pean vajalikuks märkida, et kui teabenõudjal pole võimalik endal helifaili kohtule esitada, on kohtul võimalik vajadusel see ministeeriumilt välja nõuda muul viisil.

/allkirjastatud digitaalselt/

Elve Adamson
peainspektor
peadirektori volitusel